

Ilincuța Sandului

N. N. BELDICEANU (1881-1923)

N. N.
BELDICEANU

De frumusețea Ilincuței Sandului din schela Brăilei, se dusesse vestea tocmai la Țarigrad. Da nici n'avea cum să nu se ducă, că era subțirică, subțirică: un lunger de rujă, și când zâmbea Ilincuța Sandului se lumina pământul, de parcă răsărea al doi-lea soare pe cer. Și umblau boerii val-vârtej după așa mândrețe, gătiți în giubele de pambriu și încinși cu șaluri de Țarigrad; și la fereastra ei zbârlită cântau până târziu tarafurile și oftau coconii din baerile inimii:

„Luna s'a ascuns,
Ploaia m'a pătruns.
Streșioara-mi pică,
Giubeluța-mi strică,
Nu mi-i de giubea,
Ca de fermenea...”

Și Ilincuța nici nu vrea să le audă pe nume. Putea să fie coborât cu hârzobul din cer și poleit cu aur - dânsa nici nu se uita la el. Vezi că gândul ei era la Gheorghieș; la Gheorghieș, spaima Turcilor și Grecilor; la Gheorghieș; după care umblau nouă poteri și răscoleau zi și noapte codrii și hanurile - și, pace, nu-l puteau prinde în ruptul capului.

...Și cum vă spuneam, se dusesse vestea de frumusețea Ilincuței Sandului până la Țarigrad. Și, într-o bună dimineață, feciorul Sultanului trimise la Brăila slujitori cu un caic să i-o aducă pe Ilincuța pentru haremul lui plin de cadâne din toate țările: femeii albe ca marmora și negre ca abanosul, cari toată ziua își îmlădieau boiurile în sunetul dairalelelor, în fața feciorului de Împărat, care sta tolănit pe divan, îngropat în perini, și le privea printre gene prin fumul albastru al narghilelei.

Caicul purcuse încărcat cu marama și năframa de mătase, cusute cu mărgăritare, cu șiraguri de mărgear, cu salbe de mahmudele, cu paftale de aur și de sedef, cu rochii împodobite cu luna, cu soarele și cu stelele.

Într-o duminică, pe când răsărea roata de foc a soarelui din apele Dunărei, se arătă în preajma Brăilei un caic cu catargurile înfășurate în covoare, cu douăzeci și patru de vâsle de argint din care vâsleau douăsprezece namile de harapi. Și repede și degeabă traseră la mal și negustorii cu fesuri începură a vântura în soare mărfurile sclipitoare și, cât ai bate în palme, caicul se umplu de fete în rochii fel de fel de fețe, de părea acum, în lumină, un ostrov înflorit. Și, deodată, răsări'n caic și Ilincuța Sandului ca un crin; și negustorii prinseră a se îngrămădi împrejurul ei și a-și desfășura marfa scumpă, amestind-o cu gura care mai de care, de i se părea Ilincuței c'o impresoară un zumzet de albine. Și, dintr-o dată, la un semn tainic, cele douăsprezece namile negre apucară vâslele, se lăsară pe spate, cu brațele încordate; și caicul porni, ca o săgeată, în țipătele de spaimă ale fetelor.

...Către seară Gheorghieș, ca întotdeauna, cobora, în pasul legănat al Murgului, pe-o potecă a codrului, îngânând un cântec:

„Căprioară, surioară,
Dor de lume mă omoară, -
Roade poala codrului
Să-mi văd fața dorului...”

Când ești din hrubele umede ale codrului, răsare luna și Dunărea sclipi deodată cu un balaur cu solzii de aur. Gheorghieș, cum intră pe ulițele Brăilei, auzi de pretutindeni înălțându-se bocetele mamelor, și opri Murgul în negurile albe ce umpleau hudițiile ca o seamă de mătase, - și ascultă, o

clipă, răsucit în șea, cu palma dreaptă sprijinită în trupul fierbinte al calului. Și când înțelese, s'apleacă pe oblânde și porni ca o vijelie spre casa Ilincuței Sandului. Într'o clipă fu dinaintea porțiței: din casă isvora un bocet amar... Gheorghieș întoarse, și se prăbuși la vale spre Dunăre, ca o stâncă desprinsă dintr-un vârf de munte. Cât te-ai șterge la un ochi, fu pe mal, făcu o cruce, își repezi calu în apă și se lăsă la vale. Undele zvârleau fulgere viorii, săltau ca să-l vadă parcă pe călăreț, și murmurau mirate între ele cu mii de glasuri felurite, ciudate, tainice.

Și cum putea astfel, auzi ivorând pe undeva, ca un zumzet de albină, care încetul cu încetul, cresc, se prefăcu într'un bâzâit de bondar, apoi într'un glas leneș, bărbătesc, întovărășit de-o दौरa. Și, deodată, răsări în mijlocul ceței pătrunsă de lumina lunii, un caic; mai întâi nelămurit, ca o nălucă; apoi se zugrăvi din ce în ce mai limpede, până se lămuri, la câțiva pași, alb în lună.

Acum s'auzeau și niște plânsete înnăbușite; și între glasurile acestea Gheorghieș cunosc și glasul Ilincuței. Atunci ca fulgerul sări în picioare pe șea, cu hangherul într'o mână și prinzându-se de-o frânghie a caicului se prăbuși între Turci și prinse a învărti paloșul, care-i sciea, deasupra capului, cercuri de argint. Turcii îl împresurară într'o larmă cumplită, cu iartaganele; dar repede deteră înapoi strigând: „Alah!” și prinseră a se rostogoli în apă. Și cât ai scăpăra nu mai rămăsese un turc ori un harap în caic. Atunci, într'un stol de fete, cari stăteau înspăimântate, într'un ungher, Gheorghieș o cunosc pe Ilincuța Sandului și repezindu-se o strânse la piept și-i sărută cosițele de aur. Și așezându-se apoi între vâsle, prinse a vâsli spre mal.

Undele scânteiau și păreau că joacă voioase, împrejurul caicului, ca și cum ar fi priceput ce s'a petrecut. Murgul înota cuminte în urma caicului.

Când ajunseră la țarm, Gheorghieș o luă pe Ilincuța în brațe, sări sprinten jos și priponi caicul de o salcie.

Calul eși la mal, și scuturându-se în văpaia lunii, se învălui, o clipă, ca într'o pulbere de nestimate. Gheorghieș îl bătă pe gât: apoi îi luă capul în palme și-l sărută pe frunte.

Își încleștă apoi o mână în coama Murgului și se zvârli în șea, înmlădiindu-se, o luă pe Ilincuța de subțiori și o săltă la piept; și calul porni în buestru lin, prin negurile luminate de lună.

Când intrară în răcoarea jilavă a codrului, luna apunea la capătul potecei. Și Gheorghieș prinse a urca spre ea, ca spre o poartă de aur cu Ilincuța Sandului la piept.

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*